

Het botoxdilemma

Nathalie Huigsloot

Het botoxdilemma

Een vrolijke kijk op het ouder worden

Ambo|Anthos
Amsterdam



ISBN 978 90 472 0382 7

© 2014 Nathalie Huigsloot

© Deze uitgave kwam tot stand door bemiddeling van
Sebes & Van Gelderen Literair Agentschap te Amsterdam.

Zie ook www.BoekEenSchrijver.nl

Omslagontwerp Studio Jan de Boer

Omslagillustratie © Spiros Politis / Corbis / Hollandse Hoogte

Foto auteur © Merlijn Doomernik

Verspreiding voor België:

Veen Bosch & Keuning uitgevers nv, Antwerpen

Voor elke vrouw die weleens voor de spiegel aan haar
gezicht trekt en denkt: mhm, zo zou het mooier zijn.

Inhoud

Woord vooraf: Spuiten of gewoon slikken? 9

- 1 Kunnen mannen van gerimpelde vrouwen houden? 17
 - 2 Oude bok zkt groen blaadje.
De ware aard van het beestje 33
 - 3 Hoe de media en de beautyindustrie
ons betoveren 45
 - 4 Antirimpeltherapie: zonder botox van uw rimpels af 57
 - 5 Echt in therapie: weg met de ingebeelde lelijkheid 69
 - 6 Feiten en fabels in het beloofde land 89
 - 7 Pas op dat je de boot niet mist! 104
 - 8 Schoonheid en geluk 121
 - 9 Even de wereld veranderen 136
 - 10 Sisterhood 158
 - 11 How to stop to tob? 178
- Nawoord 193
Met dank aan 203

Woord vooraf: Spuiten of gewoon slikken?

Het is wel even schrikken als ik 's ochtends mijn laptop openklap. Als het beeld nog op zwart staat en ik mezelf in het spiegelende oppervlak aanschouw. Ai, wat is die fronsrimpel ingesleten! O, en die kreukels rond mijn ogen! En dan lach ik nog niet eens.

En dat terwijl mijn uiterlijk nooit echt een issue voor me was. Dat is dan weer het voordeel van opgroeien als roodharige dwerg met 13+-vergrootglazen op je besproete neus. Je moet het er niet echt van hebben. Ik was sowieso nooit zo met vrouwenzaken bezig. Ik klom liever in een boom. Gedurende mijn basisschoolcarrière was ik ervan overtuigd dat als ik tieten zou krijgen, ik ze eraf ging snijden. Ik was liever als de jongens.

Inmiddels begrijp ik waarom ik niet zo graag een vrouw wilde worden. Zo leuk is het niet om er eentje te zijn op het moment dat je begint te verwelken. Oud is fout. Bij een vrouw. Terwijl mannen met een doorleefd hoofd een leven lang seksueel aantrekkelijk blijven, word je als vrouw na je vijfendertigste langzaam afgeschreven. Zo zijn nou eenmaal de wetten van de natuur. Mannen blijven tot op hoge

leeftijd vruchtbaar, en dus aantrekkelijk voor de vrouwtjes, maar de vrouw kan met haar verouderde eieren het veld ruimen.

Dat is althans de boodschap die je de hele dag impliciet dan wel expliciet wordt ingepeperd. Steeds weer zie je in de media vrouwen ongelukkig staren naar hun verouderende gelaat. Maar hoezee! Daar is een wondercrème. En daarmee het geluk. Als vrouw moet je het leven in je gezicht vooral zien weg te smeren, spuiten of snijden.

Cosmetisch artsen roepen dat ze kasten vol middelen hebben die ons uiterlijke verval kunnen weggummen. Bij de ene na de andere vrouwelijke celebrity zie je het voorhoofd inmiddels niet meer bewegen. Bij bosjes gaan ze voor de botoxbijl. Eigenlijk zouden ze volgens deze experts beter nog iets eerder kunnen beginnen. Namelijk op hun twintigste. Want dan kun je de rimpels voorkómen! Je weet wel, die dingen die zoveel ongeluk zaaien.

Op zich zou ik kunnen denken: prima. Zo trekken we de biologische ongelijkheid tussen mannen en vrouwen een beetje recht. Maar waarom blijft die oplossing dan toch aan me knagen? Ergens vind ik dat het maakbaarheidsgehoof het er alleen maar lastiger op maakt. Juist doordat al die cosmetische ingrepen bestaan, krijg ik het gevoel dat ik mezelf móét veranderen. Dat een gerimpeld gelaat tegenwoordig een keuze is.

Ergens weet ik ook wel dat het een niet te winnen strijd is. Ja, dan is die fronsrimpel (even) weg, maar dan beginnen mijn knieën weer te hangen. In die zin lijkt het beter om een keer goed door de zure appel heen te bijten en te accepteren

dat je verschrompelt dan dat je je hele leven het gevecht tegen de rimpels en de verzakking aan blijft gaan.

Toch scheelde het niet heel veel of ik had onlangs een botoxspuit in mijn fronsrimpel laten zetten. Met dank aan mijn spiegellende laptop en de belofte van de beautyindustrie dat een fronsrimpel wegtoveren echt een makkie is. Het is dat een goede homovriend zei: 'O, waarom juist die?' en ik zijn blik zag afdwalen naar de kraaienpoten rond mijn ogen. Blijkbaar is er geen beginnen aan.

Ik vind het wel gek dat de veroudering zo aan mij knaagt. Waar is de tomboy in mij gebleven? Waarom zat ik er niet mee dat ik moeders mooiste niet was met mijn oranje haar en jampotglazen, en stoor ik mij nu wel aan mijn rimpels?

Ik lees in het boek *De tweede schepping* van Kathy Davis dat het begint te schuren als je uiterlijk en identiteit niet (meer) hand in hand lopen. De Amerikaanse klinisch psycholoog geeft het voorbeeld van een sportief en bedeesd meisje met een enorme voorgevel die de lokroepen van mannen op straat totaal niet kan waarderen. Pas als ze haar boezem verkleint, vallen uiterlijk en identiteit samen en voelt ze zich eindelijk 'zichzelf'. Misschien is zo iets nu ook bij mij aan de hand. Ik ben een nogal onhandig, struikelend, onzeker, twijfelend, angstig, 'ik-weet-het-ook-allemaal-niet'-wezen, en ergens passen daar de looks van een vijfenveertigjarige vrouw niet bij. In mijn werk knaagt het soms ook. Dan denk ik ineens: vindt Dreetje Hazes het eigenlijk niet sneu dat ik als vrouw van middelbare leeftijd hem kom interviewen?

Zoals met elk onderwerp dat mij bezighoudt, val ik er de BN'ers die ik interview mee lastig. Zo ook presentatrice Nelleke van der Krogt, die ik spreek op het moment dat zij net besloten heeft haar grijze haar niet meer rood te verven. Zij zegt: 'Bij mij ontstond op een gegeven moment gewoon de behoefte om mijn haarkleur naar mijn leeftijd toe te trekken. Ik ben binnenkort vierenzestig en we willen toch allemaal graag oud worden? Maar als we dan zo oud zijn, moeten we het ontkennen. Willen we ineens jeugdig zijn. Dat vind ik zo raar. Ik heb niet voor niks geleefd denk ik dan, de groeten! Dan wil ik het zien ook.'

Haar advies aan mij is dat ik er vol in moet gaan. Anders raak ik er nooit mee klaar. Dan blijf ik denken: als ik nou hier een injectie laat zetten, dan is het misschien toch beter. Dat is dweilen met de kraan open. Nee, het gaat er eerst om dat ik mijn mindset moet aanpassen: huppekee! Het is zoals het is. Dit ben ik en dat is onomkeerbaar. Desnoods moet ik een tien keer vergrotende spiegel kopen en mezelf daarin bekijken. Dan schrik ik eerst: ohhh, ben ik dat?! Nelleke staat ook echt niet altijd juichend voor de spiegel. Soms is zij ook ontdaan, geëmotioneerd, maar dat is júíst prima want dan verwerk je het. En daarna laat je het los. 'Want het is het verzet tegen het onontkoombare dat aan je geluk vreet, niet de rimpels,' zegt ze. 'Bovendien, door het leven zijn sporen te laten nalaten, krijg je glans. In Tussen Kunst & Kitch hebben we het geregeld over patina. Voorwerpen die lang in de grond hebben gezeten, krijgen een diepe, parelmoerachtige gloed. Dat is juist prachtig!'

Helemaal gelift ga ik na het gesprek weer naar huis. Nelleke heeft gelijk. Laten we massaal naakt, in daglicht, voor

een vergrootspiegel gaan staan en gewoon eens even stevig janken over alle putten, kwabarmen, hangknieën, rimpels en plooien. Laten we de fysieke veroudering verwerken als ware het een rouwproces na de dood van een dierbare. En dan moedig voorwaarts!

Die avond vertel ik vrienden als een ware Jehova's getuige over het licht dat ik heb gezien. 'Ik zal mijn haar nooit verven en ik zal nooit aan de botox gaan, ik laat het leven zonder verzet over mij heen komen, halleluja!' jubel ik.

'Ja maar Nelleke is vierenzestig, jij bent vijfenveertig!' is de repliek. 'Dan ga je toch niet nu al grijze haren accepteren? Hoezo je leven onnodig moeilijk maken?'

'Eh... omdat... ehm,' pruttel ik, terwijl mijn heilige licht alweer begint te flikkeren.

Eenmaal thuis besluit ik dat ik een serieuze zoektocht ga ondernemen om te kijken hoe ik blij kan zijn met mijn vernieuwde uiterlijk, in een tijd waarin we zo obsessief bezig zijn met onze looks. Want hoewel we steeds ouder worden, moeten we er steeds jonger uitzien. Kunnen we niet uit die masochistische houdgreep van de schoonheidsmaffia ontsnappen? En dan graag zonder cosmetische ingrepen? Als we ons immers weten te ontdoen van onze collectieve rimpelfobie, hebben we ineens weer een heel leven voor ons. En leven we niet meer in een wereld waarin we massaal geloven dat een kwabje, putje, of rimpeltje extra automatisch ten koste gaat van ons levensgeluk.

Het is een zoektocht die me zal voeren langs biologen, psychologen, psychiaters, sociologen, media-experts en relatietherapeuten, maar ook de bekende Nederlanders

die op mijn pad komen vraag ik naar hun mening.

Met vragen als: hoe erg is het verouderende uiterlijk van een vrouw nou eigenlijk voor de man? Is het een natuurwet dat hij zijn stagiaire gaat berijden zodra zijn geliefde geen jong, fruitig blaadje meer is? Hoe komt het dat wij vrouwen ons zo aan de kleinste imperfecties van ons uiterlijk storen? En hoe spelen de media daarop in? Kunnen we de toverkracht ervan onschadelijk maken en ontwakken uit de dagelijkse geïnjecteerde brainwash dat schoonheid geluk brengt (en het tegenovergestelde dus doffe ellende)? Wat heeft het beloofde land – de wereld van de cosmetische correcties – ons, los van alle luchtkastelen, nu echt te bieden? Waarom mogen mannen zichtbaar ouder worden, terwijl wij vrouwen net moeten doen alsof de zwaartekracht op ons geen vat heeft? Is het niet de hoogste tijd dat we stoppen rivalen te zijn en ons zusterlijk hard maken om ons ook op dit gebied te emanciperen? Hoe leren we ons verouder(en)de lichaam te omarmen? Zijn er oefeningen, trucjes, waarmee we onze geïndoctrineerde hersens zo kunnen omscholen dat we de toekomst ineens weer zonnig en angstvrij tegemoet zien, ook al gaat die gepaard met rimpels?

Ik hoop dat mijn persoonlijke zoektocht informatief, vermakelijk en vooral bevrijdend voor je zal zijn.

Nog één ding voordat je verder gaat lezen: ik heb het in mijn boek vaak over rimpels, dat is nu eenmaal mijn doorn in het oog, maar daarvoor in de plaats kun je net zo goed andere zaken invullen die met het ouder worden gepaard gaan, zoals het vel dat wat meer gaat hangen of de extra kilo's die eraan vliegen c.q. weigeren eraf te gaan. Het lijkt namelijk wel

of vrouwen in grofweg twee groepen in te delen zijn: vrouwen met rimpelstress en vrouwen die vallen over hun kilo's. Het botoxdilemma staat kortom voor meer dan de keuze een rimpel plat te spuiten. Het gaat over de afweging je al dan niet neer te leggen bij je fysieke eh... aftakeling.

Ik begin mijn zoektocht bij de man.

Kunnen mannen van gerimpelde vrouwen houden?

‘Tjonge, ik begin behoorlijke putten in mijn kont te krijgen, hè?’ praktiseer ik tegen mijn vriend terwijl ik mijn achterwerk in de passpiegel bestudeer.

‘Nou, ik zie niks. Je hebt prachtige billen, hoor,’ antwoordt hij.

Ik zoom nog wat verder in op mijn spiegelbeeld. ‘Ik zie anders duidelijk cellulitis.’

‘Je beeld wordt vast vertekend doordat je je billen moet draaien om ze in de spiegel te bekijken,’ oppert hij. ‘Als je er gewoon recht tegenaan kijkt, zie je het niet.’

‘O, is dat het?’ roep ik verheugd. En ben weer even gerustgesteld.

Tot de volgende zomervakantie. Waarin ik opnieuw bezeten raak van de gedachte dat mijn achterwerk tekenen vertoont van wat Daphne Deckers een ‘broccoli-kont’ noemt. ‘Maak er anders eens een foto van,’ stel ik mijn vriend wetenschappelijk voor.

En dan zie ik dat mijn onderzoeksobject wel degelijk de gewraakte sporen vertoont.

‘O, dat,’ zegt mijn vriend schouderophalend. ‘Bedoelde je dat reliëf.’

Goed, van je vriend moet je het dus niet hebben als je wilt weten wat de huidige stand van zaken betreffende je aftaking is. Van die van mij in ieder geval niet. Als ik dub of ik de rode vlekken in mijn nek weg zal laten laseren, zegt hij droogjes: 'Ik vind het bij jou horen. Dus ik heb ze liever wel dan niet, want anders gaat er een stukje van jou verloren.' Hetzelfde geldt voor vraagstukken als de hangborst, de hangknie, de wangzak, de fronsrimpel en ga zo maar door: mijn vriend ziet het probleem niet.

Toch is dat gek. Want is het nou niet juist de man die het uiterlijk van de vrouw zo waanzinnig belangrijk vindt dat wij vrouwen massaal bereid zijn om aan onszelf te sleutelen?

Ik kan me nog goed de reclame herinneren van dagcrème Ponds waarin een man zijn vrouw aan het fotograferen is. Hij zoomt steeds verder in op haar lachende gezicht totdat zijn beeld gevuld is met de kraaienpootjes rondom haar ogen. De man schrikt zich wezenloos. Hij trekt een gezicht alsof hij er zojuist achter is gekomen dat er een naaktslak onder aan zijn sok kleeft. Zijn vrouw slaat razendsnel aan het smeren.

Pfieuw, net op tijd, huwelijk gered.

Met andere woorden: van gerimpelde vrouwen kunnen mannen niet houden.

Zo dacht ook ex-presentatrice Mylène de la Haye, die bij Pauw & Witteman te gast was om haar facelift te rechtvaardigen. Als ze er niet het mes in had laten zetten was de aandacht van de manheid rigoureuus verslapt, zo lagen de harde feiten er voor de vrouw nu eenmaal voor, stelde De la Haye.

De Vlaamse schrijver Herman Brusselmans had het zelf tegen haar gezegd: ‘Mannen verliezen zó erg hun interesse in de andere sekse zodra die aan het verwelken slaat, dat ze het niet eens meer kunnen opbrengen om er überhaupt nog een práátje mee te maken.’

Volkskrant-columnist Annemarie Oster constateerde die afkeer ook dagelijks, zei ze in interviews naar aanleiding van haar boek *Mooi geweest*. ‘Oude vrouwen zijn onzichtbaar en als ze al worden aangekeken, is het met de nek,’ meende ze. ‘Niks: waar gaan die mooie beentjes naartoe? Stratenmakers zijn nog te belazerd hun lippen te tuiten tot ook maar een fractie van de fluitstand.’ Sunny Bergman, die de documentaire *Beperkt houdbaar* maakte, viel het op haar vierendertigste al op. Ontstemd sprak ze zo’n stille stratenmaker aan: ‘Zeg, waarom fluiten jullie niet meer naar me?’ De man antwoordde nuchter: ‘Ik fluit alleen naar vrouwen tussen de achttien en de dertig.’

Het is een alom heersend idee dat de mannetjes zo nou eenmaal in elkaar steken, en dat ze daar niets aan kunnen doen. Zij moeten zich voortplanten en aan de vrouw boven de vijfendertig zie je in no time dat haar eieren rijp zijn voor de kliko, en daarmee de draagster ervan ook.

De bijna zestigjarige journalist Ad Fransen omschreef deze ware-aard-van-het-beestje-overtuiging vrij kernachtig in een interview met *de Volkskrant* naar aanleiding van zijn boek *Het meisje met de mooiste heupen*. ‘Het is een eeuwenoud gegeven dat een man op zoek gaat naar jeugd. Mannen die dat niet doen, zijn huichelaars. Als ik op een mannenreisje ga naar een concert in Londen, of forellen ga vissen, dan gaat het nooit over thuis, terwijl een heleboel van die man-

nen getrouwd zijn. Het gaat altijd over het verlangen naar een zevenentwintigjarige. Geen enkele van mijn getrouwde vrienden heeft nog seks, na zoveel jaar samen zijn. Het is een teken van viriliteit om een mooie jonge vrouw aan je zijde te hebben.’

Dat geldt ook voor Fransen zelf. ‘Het is voor mij onmogelijk om een relatie te hebben met iemand van mijn eigen leeftijd. Ik zit er niet op te wachten om samen te kankeren, in de trein, met een thermosfles tussen ons in. Veel mannen zeggen heel slijmerig: het draait om karakter. Ik zeg: karakter kun je niet neuken. Daar komt het in essentie op neer.’ Niet dat hij niet met een vrouw van zijn eigen leeftijd gezellig naar het strand zou kunnen, of naar de bioscoop, of een huisje huren in Toscane, maar dan zou hij stiekem altijd denken: zat ik hier maar met een leuke jonge vrouw.

Als ik korte tijd later een interview doe over de liefde met VPRO-programmamaker Maxim Hartman – die meer vrouwenharten zegt te hebben veroverd dan collega-presentator Jeroen Pauw (wiens scorebord op tweehonderd staat) – en hem wanhopig aanklamp voor een bemoedigend woordje voor de oudere vrouw, kan hij niet anders dan droogjes en stellig de stelling van Ad Fransen beamen: ‘Voor de vrouw is het gewoon voorbij als ze de veertig nadert. Of ze nou botox spuit of niet. Ja, dat is dan jammer. Dan moet ze zich maar op een andere manier nuttig gaan maken. In het verenigingsleven of wat dan ook.’

Bij elke man die ik vervolgens interview, informeer ik sindsdien zo terloops mogelijk naar het lot van de ouder wordende vrouw. Het gekke is: nagenoeg allemaal relativeren ze